

Pressenævnet

Jytte Scharlings talepapir

TAK FOR INDBYDELSEN	<p>Jeg har glædet mig til at deltage i denne høring om medieansvar.</p> <p>Kort præsentere mig selv. Siden medieansvarsloven trådte i kraft i 1992 har der været tradition for, at det er en højesteretsdommer, der er formand for nævnet.</p> <p>Jeg er blevet <u>bedt om</u> at sige noget om</p> <p>Erfaring fra nævnets behandling af sager</p> <p>Konsekvenser og behovet for skærpede sanktionsmuligheder og nævnets ønsker til eventuelle ændringer af lovgivningen.</p> <p>Ikke mig, der har valgt temaerne, men jeg tager dem gerne på mig.</p>
ERFARINGER FRA NÆVNETS BEHANDLING AF SAGER	<p>VIGTIG AT FREMHÆVE</p> <p>For den, der føler sig krænket af pressen, er der to spor man kan vælge.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Den presseetiske vej = ved Pressenævnet, få vurdering af god presseskik 2. Domstolsvejen, med mulighed for straf og erstatning. <p>To forskellige spor med vidt forskellige krav til sagsbehandling Det står klager frit for at vælge - og også at vælge begge.</p> <p>Jeg vil godt tillade mig at gøre lidt reklame for Pressenævnet - som jeg synes har en vigtig rolle at udfylde.</p>
VI ER KARAKTERISERET VED	<ol style="list-style-type: none"> 1. Det er nemt at klage 2. Det er gratis at klage 3. Man får en hurtig afgørelse <p>Hermed får både helt almindelige mennesker, der ikke er medievanter - og store virksomheder og organisationer - mulighed for en hurtig og nem klageadgang.</p>
NEMT	<p>Ingen formkrav - man kan bare sende en e-mail til sekretariatet.</p> <p>Hvis vi overhovedet kan finde ud af, hvad det drejer sig om, så hjælper vi derfra.</p>

GRATIS	Også væsentligt, så der ikke opstår en slags barriere for folk, der har noget på hjertet.								
HURTIGT	<p>Det betragter jeg selv som et plus. Det går hurtigt i mediebilledet – væsentligt at få en afgørelse, mens sagen er i frisk erindring.</p> <p>Gennemsnitlig sagsbehandlingstid – 2 måneder – selvfølgelig plus-minus, der er selvfølgelig tungere sager, der kan tage længere tid. Det tror jeg altså ikke, der er mange nævn, der kan slå.</p>								
SAGSANTAL	<p>Det er ikke sådan, at Pressenævnet er blevet fravalgt. Pressenævnet bliver også brugt. Igennem de senere år har vi haft et nogenlunde konstant antal klager – som ligger noget over, hvad vi havde i starten.</p> <p><u>2011</u> Klager:</p> <table data-bbox="595 880 1409 1025"> <tr> <td>Private minus advokat, langt størstedelen</td> <td>109</td> </tr> <tr> <td>Private plus advokat</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>Organisation og firma minus advokat</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Organisation og firma plus advokat</td> <td>9</td> </tr> </table> <p>107 sager blev realitetsbehandlet 37 helt eller delvis medhold</p> <p>I de sager, hvor klager havde fået medhold, selvfølgelig vigtigt – som også understreget i udvalgenes beretning - at de, der uretmæssigt hænges ud i medierne af selv samme medier får oprejsning og bliver renset. - og det leder mig så over til Hvad bør der gøres?</p>	Private minus advokat, langt størstedelen	109	Private plus advokat	14	Organisation og firma minus advokat	30	Organisation og firma plus advokat	9
Private minus advokat, langt størstedelen	109								
Private plus advokat	14								
Organisation og firma minus advokat	30								
Organisation og firma plus advokat	9								
BØDER eller ERSTATNING	<p>Jeg vil starte med et af de spørgsmål, der har været meget fremme i debatten. Bør Pressenævnet kunne uddele bøder til medier, der i alvorlig grad tilsidesætter god presseskik?</p> <p>Et spørgsmål, som giver anledning til nogle virkelig tunge og principielle overvejelser.</p> <p>Det blev grundigt overvejet i det udvalg, der i 1992 førte frem til medieansvarsloven.</p> <p>Det er – i.f.t. så mange andre nævn – det helt særlige, at ytringsfriheden er sikret i grundloven § 77 "Enhver er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker – dog under ansvar for domstolene...".</p> <p>Jeg kan også henvise til overvejelserne i Betænkning</p>								

	<p>1205/1990 om medieansvar, side 343-344.</p> <p>Vi har drøftet det her i Pressenævnet, og det er klart holdningen - at bøder ikke er vejen frem for Pressenævnet.</p>
ER DER ANDET DER KAN GØRES FOR AT SIKRE AT KRÆNKEDE FØLER, AT DE FÅR OPREJSNING	ER DER NOGLE SNUBLETRÅDE, SOM VI KAN UNDGÅ
KLAGEFRISTEN	<p>Meget kort - 4 uger Sikkert fastsat ud fra ønsket om at sikre hurtige afgørelser.</p> <p>Kortere end vores nabolande.</p> <p>Vi kan sagtens leve med, at fristen forlænges. Vi administrerer det lempeligt - forstået på den måde, at hvis massemediet behandler en klage, selv om tidsfristen er sprunget, og der så derefter klages rettidigt til os - så behandler vi sagen Det samme er tilfældet, hvis mediet frafalder at gøre klagefristen gældende.</p> <p>Der er nogen, der kommer i klemme</p> <p>Her kunne f.eks. en 3 måneders frist med en kattelem, så nævnet i særlige tilfælde kunne se bort fra fristen, være værd at overveje.</p>
RETLIG INTERESSE	<p>§ 43, stk. 2 - formanden kan afvise klager, der er uden retlig interesse.</p> <p><u>PRAKSIS</u> Man skal som person, virksomhed, organisation eller lignende være omtalt, afbildet eller på anden måde identificeret. Det er ikke tilstrækkeligt blot at have interesse i det emne, der er behandlet.</p>
RETLIG INTERESSE = RETLIG STANDARD	<p>Der er nævnets fortolkning på baggrund af den udvikling, der er i opfattelsen i samfundet.</p> <p>Helt klart i nævnets praksis en udvikling mod en bredere, mindre restriktiv fortolkning.</p>
SAGER AF EGEN DRIFT	<p>Her har pressenævnet en meget restriktiv praksis. Det er holdningen, at vi <u>har</u> muligheden, men at vi skal fortsætte den restriktive praksis.</p> <p>Vi kan vanskeligt overvåge hele mediebilledet.</p> <p>Vi skal ikke være en slags statsligt pressetilsyn.</p>

	<p>Der kan også være et hensyn til ofre for ulykker, som bare vil have fred.</p> <p>Jeg tror ikke rigtig, der er et behov for yderligere egen drift sager.</p> <p>Behovet dækkes bedre gennem den mere lempelige fortolkning af begrebet retlig interesse.</p> <p>Dermed kan vi udvikle god presseskik i takt med udviklingen i mediebilledet.</p> <p>Hertil kommer, at vi, når vi bliver opmærksomme på nye problemstillinger, tager disse op generelt.</p> <p>Det synes jeg, vi har gjort med succes f.eks. med praksis for anvendelse af skjult kamera og brug af oplysninger på de sociale medier ex. Facebook.</p> <p>De nye medier vil også give anledning til væsentlige principielle overvejelser, men det vil føre for vidt at komme ind på under hensyn til den tid, der er afsat.</p>
FORM OG PLACERING I	<p>Jeg vil gerne slutte med det, jeg ser som det helt centrale FORM OG PLACERING</p> <p>Det er det, der vil kunne sikre en tilfredsstillende oprejsning for den krænkede.</p> <p>Også her er der en udvikling i gang, som jeg fornemmer det, både i medierne og i Pressenævnet.</p> <p>Medieansvarslovens § 49: massemedie – offentliggørelse <u>på så fremtrædende måde, som det med rimelighed kan forlanges.</u></p>
TOG OP AF SELV	<p>Det spørgsmål tog vi faktisk op af os selv for et par år siden (før debatten rigtig blev rejst).</p> <p>Vi lavede en undersøgelse af, hvor kritik blev placeret. Det var ikke særlig flatterende for medierne og førte til, at vi tog initiativ til drøftelse med branchen.</p> <p>2010 – sideplacering – et godt udgangspunkt. Fast sideplacering – ofte side 2. Alle læsere vil blive vænnet til at se der. Er der tale om f.eks. alvorlig kritik – kan pålæg også være placering på forsiden.</p> <p>Det kan imidlertid ikke altid være tilstrækkeligt.</p> <p>Det fremgår af vores 2011 årsberetning, at</p> <p>Også størrelse på skrifttyper og layout har betydning.</p>

	<p>Pressenævnet vil være opmærksom på, at opsætning svarer til mediets øvrige indhold.</p>
FORM OG PLACERING II	<p>En ting er placering, noget andet er formen. Pressenævnet er lydhør over for, at der kan være behov for en mere slagkraftig, journalistisk vinkling, hvis jeg tør bruge det udtryk, på det, der skal offentliggøres.</p> <p>Så vi vil arbejde for at få tilknyttet en journalist/professionel kommunikator til at formidle nævnets kendelser og praksis.</p> <p>Jeg fornemmer, at der i medieverdenen er opbakning til seljustits og forståelse for behovet for at sikre ordentlig oprejsning for krænkede.</p> <p>Jeg vil tillade mig helt for egen regning at tilføje, at jeg tror, det vil være til gavn for mediernes troværdighed, hvis det opleves, at har man lavet en buk, ja, så retter man op på den, så det kan ses.</p>
